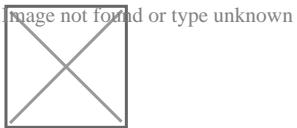

Τι παραλαμβάνει ο Κύριος; Το σώμα ή την ψυχή της Θεοτόκου;

/ Θεολογία και Ζωή

Τι παραλαμβάνει ο Κύριος; Το σώμα η την ψυχήν της Θεοτόκου; Ερμηνεύοντας την θεολογία της υμνογραφίας, σε συνδυασμό με την ιερά παράδοση, η οποία αποτυπώνεται και στην ορθόδοξη εικονογραφία, ο Χριστός έρχεται να παραλάβει την ψυχήν της Αγίας Μητρός Του. Στο προεόρτιο Δοξαστικόν των Αποστίχων βεβαιώνεται σαφώς, «εν ταίς του Υιού χερσί, σήμερον την παναγίαν παρατίθεται ψυχήν» και στο α' Απόστιχον της εορτής, ομοίως: «Αυτού ταῖς αγίαις χερσί, την ψυχήν παραθεμένη». Μάλιστα, ο πολύς Ιωάννης Δαμασκηνός στον Κανόνα (β' τροπάριον η' Ωδής) σημειώνει το εξής εκπληκτικό: «Ούτος το πανίερον πνεύμα σου δεξάμενος, εν εαυτώ κατέπαυσεν, ως οφειλέτης Υιός».

κοιμήσις2 Εάν, όμως, ο Δεσπότης Κύριος παραλαμβάνει την ψυχήν και το πνεύμα της Παναγίας, πώς «αι υπέρταται Δυνάμεις... το θεοδόχον και ακραιφνέστατον σώμα προπέμπουσι, τω δέει κρατούμεναι»; Εδώ εννοείται η προπομπή του σεπτού σκηνώματος έως τον επίγειον τά-φον, ως και ο Δαμασκηνός δέχεται: «εξ ύψους Αγγέλων πληθύς, προς την Σιών ηπείγοντο, παντοδυνάμω νεύματι, αξιοχρέως Δέσποινα, τη ση ταφή λειτουργήσοντες» (β' τροπάριον δ' Ωδής του, Κανόνος).

Θα μπορούσε να είχε αποφύγει την ταφήν η Θεοτόκος; Όχι. Κατηγορηματικώς, πάλι, ο Δαμασκηνός αποφαίνεται: «Ει ο ακατάληπτος ταύτης καρπός... ταφήν υπέστη, εκουσίως ως θνητός, πώς την ταφήν αρνήσεται, η απειρογάμως κυήσασα»;. Ούτε ο Κύριος δεν απέφυγε την ταφήν, πώς θα μπορούσε η θνητή Θεοτόκος; Αδύνατον. «Μιμουμένη τον ποιητήν της και Υιόν, υπέρ φύσιν υποκύπτει, τοις της φύσεως νόμοις», γράφει ο Κοσμάς (α' τροπάριον α' Ωδής), και ιδού διατί: «Έπρεπε από του τάφου να αναστηθεί το σώμα για να παραλάβει την ψυχή αυτού και να υποστεί την ακαριαία μεταβολή του σε εκείνη την καινή – ανακαινισμένη, άφθαρτη και αιώνια ψυχοσωματική υπόσταση, με την οποία θα εισήρχετο στην Βασιλεία του Θεού.

Σύμφωνα με την παράδοση, η οποία διατυπώνεται στο Συναξάριον της εορτής, η Θεοτόκος παρέμεινε στον τάφον επί τριήμερον. Όμως, το πανίερον και πάναγνον

σώμα Της δεν υπέστη την παραμικρή αλλοίωση, όπως, παλαιότερα, ο τεταρταίος Λάζαρος. Το μαρτυρεί το μετά τον Πολυέλαιον Κάθισμα: «Εν τη Γεννήσει σου, σύλληψις ἀσπορος, εν τη Κοιμήσει σου, νέκρωσις ἀφθορος, θαύμα εν θαύματι διπλούν, συνέδραμε Θεοτόκε». Δεν θα μπορούσε το σώμα, που εδέχθη τον αἵδιον Θεόν και του εδάνεισε την σάρκα και το αἷμα του, να υποστεί φθοράν. Έτσι, σύμφωνα με το Κοντάκιον της εορτής «Την εν πρεσβείαις ακοίμητον Θεοτόκον... τάφος και νέκρωσις ουκ εκράτησεν».

(απόσπασμα από το άρθρο του Κωνσταντίνου Καραγκούνη με τίτλο: «Η Μετάσταση της Θεοτόκου μέσα από τα υμνογραφικά κείμενα», Πληροφόρηση Ιούλιος-Αύγουστος 2015).